Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
02.02.2021	21/091	417– 5.1

Medlemmer i Saltdal kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Torsdag, 7. mai 2020 kl 10.00
Møtested: Møterom Kjelleren, Saltdal rådhus

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
01/21	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. desember 2020
02/21	Rapport forvaltningsrevisjon: Vedlikehold av vei
03/21	Redegjørelse fra administrasjonen: Behandling av avvik utenom HMS
04/21	Redegjørelse fra administrasjonen: Status for økonomi og regnskap
05/21	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
06/21	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Rognan, 02. februar 2021

Paal Robert Haagensen (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, kommunedirektør, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (møter kun etter særskilt innkalling).

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
02.02.2021	21/092	417– 5.3

SAK 01/21

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. desember 2020

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
09.02.2021

Vedlegg:
- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. desember 2020

Bakgrunn for saken:
Protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. desember 2020 godkjennes.

Inndyr 02. februar 2021

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
14.12.2020	20/1348	417– 5.4

PROTOKOLL – SALTDAL KONTROLLUTVALG

Møtedato: **Mandag, 14. desember 2020 kl 11.00 – 13.00**
Møtested: **Møterom Kjelleren, Saltdal rådhus**
Saksnr.: **33/20 – 40/20**

Til stede:
Paal Robert Haagensen, leder,
Trine Brændmo, nestleder
Mats Isachsen Angler, medlem
Jeanette Steen Kristensen, medlem

Forfall:
Ingen

Varamedlemmer:
Gunnar Eriksen Johansen er innvilget 1 års permisjon fra sitt verv. Grunnet feil var vara ikke innkalt.

Øvrige:
Økonomisjef Pål Viggo Mortensen, sak 34/20
Avdelingsdirektør helse og omsorg Stein Ole Rørvik, sak 35/20
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Tone Z. Hammerfall, og
Salten kommunerevisjon IKS
Sekretær for kontrollutvalget Lars Hansen

Godkjenning av innkalling
sakliste
Innkalling ble godkjent. Utvalgets leder tok opp sak til Eventuelt: Videre oppfølgning av kommunens kvalitetssystem. Saksliste ble godkjent.

Merknader:
Ingen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
33/20	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 18. november 2020
34/20	Redegjørelse fra administrasjonen: Status for økonomi og regnskap
35/20	Redegjørelse fra administrasjonen: Redegjørelse om gjennomføring av omstilling / innsparinger
36/20	Møteplan 2021
37/20	Virksomhetsplan 2021 for kontrollutvalget
38/20	Årsrapport 2020 fra kontrollutvalget
39/20	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
40/20	Eventuelt

33/20 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 18. november 2020

Forslag til vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 18. november 2020 godkjennes.

Votering:
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 18. november 2020 godkjennes.

34/20 Redegjørelse fra administrasjonen: Status for økonomi og regnskap

Økonomisjef Pål Viggo Mortensen møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:
Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:
Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Votering:
Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

35/20 Redegjørelse fra administrasjonen: Redegjørelse om gjennomføring av omstilling / innsparinger

Avdelingsdirektør helse og omsorg Stein Ole Rørvik møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:
Saken legges frem uten forslag til vedtak

Omforent forslag til vedtak:
Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Kontrollutvalget ber om innsyn i organisasjonskart før og etter vedtatt omstilling, samt prognose på besparelse og faktisk oppnådd besparelse.

Votering:
Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Kontrollutvalget ber om innsyn i organisasjonskart før og etter vedtatt omstilling, samt prognose på besparelse og faktisk oppnådd besparelse.

36/20 Møteplan 2021

Forslag til vedtak:
Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2021:

Tirsdag 9. februar
Torsdag 25. mars
Mandag 7. juni (uttalelse til regnskap for kommunen og kommunalt foretak)

Torsdag 14. oktober
Torsdag 2. desember

Ytterligere møter avholdes ved behov.

Omforent forslag til vedtak:
Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2021:

Tirsdag 9. februar
Torsdag 25. mars
Mandag 7. juni (uttalelse til regnskap for kommunen og kommunalt foretak)

Torsdag 14. oktober
Torsdag 2. desember

Møtestart settes til kl 09.00, hvis ikke annet avtales.

Ytterligere møter avholdes ved behov.

Votering:
Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2021:

Tirsdag 9. februar
Torsdag 25. mars
Mandag 7. juni (uttalelse til regnskap for kommunen og kommunalt foretak)

Torsdag 14. oktober
Torsdag 2. desember

Møtestart settes til kl 09.00, hvis ikke annet avtales.

Ytterligere møter avholdes ved behov.

37/20 Virksomhetsplan 2021 for kontrollutvalget

Forslag til vedtak:
Virksomhetsplan 2021 oversendes kommunestyret med de endringer som kom frem i møtet.

Votering:
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Virksomhetsplan 2021 oversendes kommunestyret med de endringer som kom frem i møtet.

38/20 Årsrapport 2020 fra kontrollutvalget

Forslag til vedtak:
Årsrapport for kontrollutvalget 2020 oversendes kommunestyret med de endringer som fremkom i møtet.

Votering:
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Årsrapport for kontrollutvalget 2020 oversendes kommunestyret med de endringer som fremkom i møtet.

39/20 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Revisor orienterte:

- Bemanning: Ledig stilling som forvaltningsrevisor er lyst ut, det er foretatt tilsetting og ny ansatt starter i jobb 1. mars 2021.
- Regnskapsrevisjon: Fortsatt i interimsfase, med diverse kontroller. Har begynt med etterlevelseskontrollen. Interimsrevisjon Saltdal Utvikling KF er i rute.

Sekretariatet orienterte:

- Om dokumenter vedlagt saken

40/20 Eventuelt

Paal Robert Haagensen tok opp spørsmål tilknyttet sak 25/20 fra sist møte: *Redegjørelse fra administrasjonen: Presentasjon av kommunens nye internkontrollsystem.* Han tok opp at orienteringen om avvikssystemet kun var basert på krav innen helse, miljø og sikkerhet (HMS), og tok opp spørsmål om hvordan avvik etc som ikke gjelder HMS følges opp. Dette kan gjelde bl.a kvalitetskrav, rutiner etc som ikke berører HMS. Utvalget ber om en tilbakemelding fra administrasjonen om kommunens internkontroll utenom HMS.

Det fremkom ikke ytterligere saker til behandling.

Rognan, 14. desember 2020

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Saltdal kommune v/ ordfører og kommunedirektør, Salten kommunerevisjon IKS

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
02.02.2021	21/093	417– 5.3

SAK 02/21

Rapport forvaltningsrevisjon: Vedlikehold av vei

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	09.02.2021

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS, 27.01.2020: Rapport forvaltningsrevisjon Vedlikehold av vei

Bakgrunn for saken:
Forvaltningsrevisjonen har sin bakgrunn i kommunestyrets vedtatte Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019, kommunestyrets sak 97/16, med følgende prioriterte områder for forvaltningsrevisjon:

1. Samfunnsplan/Arealplan
2. IKT
3. Legetjeneste
4. Rus/psykiatri
5. Vedlikehold bygg
6. Vedlikehold vei

Kommunestyret vedtok samtidig å gi kontrollutvalget fullmakt til å foreta endringer i planen ved behov.

Videre har revisjonen bakgrunn i kontrollutvalgets bestilling i sak 18/19, 30. august 2019. Ifølge bestillingen skulle det legges til grunn følgende formål for revisjonen: *å belyse om Saltdal kommune har et rasjonelt system, for vedlikehold av vei.*

For å belyse dette har revisor undersøkt følgende problemstilling:

1. I hvilken grad har Saltdal kommune et godt system for planmessig vedlikehold av veg?

Rapporten er basert på gjennomgang av dokumentasjon, samt intervjuer med Konstituert leder drift / teknisk (Teknisk leder) og Oppsynsmann.

Revisjonskriterier (krav og forventinger som kan stilles til den funksjon/aktivitet som undersøkes av revisjonen) er hentet fra

- kommuneloven,
- forskrift om årsbudsjett,
- veiledninger og standarder på fagområdet,
- Multiconsult KS FoU-rapport nr. 154018 «Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale veger», samt
- kommunens egne retningslinjer, reglementer og måldokumenter.

En fullstendig utledning av revisjonskriteriene finnes i rapportens vedlegg II (rapportens side 31-34). I kortform er følgende revisjonskriterier benyttet:

- Saltdal kommune bør sørge for <u>overordnede politisk bestemte mål</u> for vedlikeholdet, som er utformet skriftlig og formelt vedtatt.

- Saltdal kommune bør ha et <u>rasjonelt system for planlegging styring og organisering av veivedlikeholdet</u>:

    - Saltdal kommune bør sørge for å ha oversikt over vedlikeholdsbehovet og etterslep
    - Saltdal kommune bør ha riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset veivedlikeholdet
    - Saltdal kommune bør ha vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger
    - Saltdal kommune bør sørge for rapportering på oppfølging av planer og mål

Revisors funn og vurderinger:

<u>Overordnede politisk bestemte mål:</u>

Kommunens vedtatte plan på området er fra 1998, og denne strakk seg til 2002. Arbeidet med ny plan ble vedtatt i 2020. Revisor viser til at kommunen ikke har vedtatte mål for veivedlikeholdet, og mener det er *«svært uheldig at kommunen mangler disse formelle målene og styringsredskapene som all erfaring tilsier må være på plass for å få en planmessig god drift av veivedlikeholdet»*

<u>Rasjonelt system for planlegging, styring og organisering av veivedlikeholdet:</u>

Selve organiseringen anses ikke som noen utfordring. Behov dekkes fra dag til dag så langt midlene rekker. Overfor revisor beskrives arbeide som *«planløst og mest brannslukking»*.

Etter revisors vurdering er denne planløsheten uheldig i og med at kommunen *«bør tilpasse seg de langsiktige endringene i behov som gjør seg gjeldende.»*

Vedlikeholdsbehovet og etterslep
Etterslepet er fra Teknisk avdeling sin side stipulert til kr 85 mill. Dette er en stipulering gjort i 2015, og det er ikke gjort en reell beregning av vedlikeholdsbehov / -etterslep. Etter revisors vurdering er det viktig å få på plass en konkret oversikt over behov for rehabilitering, utbedringer og en reell plan for vedlikehold. *«Det vil slik revisor ser det være viktig å få på plass en liste over veier med standard og type vei og vedlikeholdsbehov som grunnlag for en langsiktig vedlikeholds og utviklingsplan.»*

Riktige økonomiske rammebetingelser:
Revisor får opplyst fra Teknisk leder at avdelingen for tiden ikke har nødvendige midler for å ivareta veivedlikehold. Ved å gjennomføre en reell oppgradering av prioriterte strekninger, er deler av kostnadene flyttet over fra driftsbudsjett til investeringsbudsjett i 2020. *«Revisors legger til grunn at de økonomiske rammebetingelsene ikke står i forhold til vedlikeholdsbehovet.»*

Vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger:
Kommunen har tidligere hatt et regneark som inneholdt *«en slags plan for løpende vedlikehold og prioriteringer»,* men denne er ikke oppdatert. Revisor anser det som uheldig at kommunen per dags dato står uten slikt verktøy. Revisor peker på at utfordringen med dette er at *«administrasjonen må gjøre prioriteringer uten signaler fra politisk nivå i forhold til hva som bør prioriteres.»*

Rapportering på oppfølgning av planer og mål:
I og med at kommunen ikke har overordnede politiske mål, så rapporteres det ikke på disse. Revisor anser det som bekymringsverdig at det ikke foreligger faste rutiner for rapportering, i og med at det da er fare for at kommunens ledelse ikke har *«nødvendig kunnskap om og kontroll over veivedlikeholdet»*. Etter revisors vurdering er det viktig at kommunen prioriterer arbeidet med ny veiplan.

Revisors anbefaling:
Basert på rapportens innhold gir revisor følgende anbefalinger:

1. Saltdal kommune bør få på plass en ny veiplan med overordnede politiske mål som er politisk vedtatt
2. Saltdal kommune bør sørge for en langtidsplan for vei som et utgangspunkt for rasjonell styring og planlegging av veivedlikeholdet
3. Saltdal kommune bør få på plass tiltaksplaner med prioritering av veistrekninger
4. Saltdal kommune bør få på plass formelle rutiner for rapportering på planer og mål
5. Saltdal kommune bør sørge for digitale verktøy for oppfølging av veivedlikeholdet som gir oversikt over vedlikeholdsbehov og etterslep
6. Saltdal kommune bør få med i alle planene at de jevnlig skal revideres og oppdateres

Rådmannens kommentar:
Rådmannen har gitt sin kommentar til rapporten. Denne legges ved i sin helhet.

Vurdering:
Salten kommunerevisjon IKS har gjennomført en undersøkelse og utarbeidet en rapport i samsvar med det oppdrag de ble gitt av kontrollutvalget. Videre er revisjonen utført i samsvar med kravene i Standard for forvaltningsrevisjon.

Inneværende rapport er basert på Plan for forvaltningsrevisjon fra forrige valgperiode, og revisjonen ble bestilt i september 2019. Prosjektplanens fremdrift tilsa endelig utarbeidelse av rapport innen 31. mars 2020. Kontrollutvalget ble i sitt møte i mai 2020 informert om forsinkelse grunnet sykdom hos revisors kontaktperson i kommunen. Rapporten leveres 16 måneder etter bestilling, og 10 måneder etter fristen som var satt av revisor selv i prosjektplanen. Dette er uansett en svært kraftig forsinkelse.

Revisors rapport får frem at kommunen i liten grad har på plass system for planmessig vedlikehold av vei.

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Vedlikehold av vei er forelagt kommunestyret i Saltdal og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret registrerer at rapporten leveres 10 måneder etter fastsatt frist, og ber revisor treffe tiltak slik at kommende rapporter leveres innen frist.

Inndyr, 02. februar 2021

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN KOMMUNEREVISJON

Forvaltningsrevisjon

Vedlikehold av vei

Saltdal kommune

Rapport januar 2021

FORORD

Salten kommunerevisjon IKS eies av kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy. Meløy, Saltdal, Steigen og Sørfold i Salten- regionen i Nordland fylke.

Salten kommunerevisjon IKS utfører forvaltningsrevisjon innenfor en rekke områder, og med forskjellige innfallsvinkler. Vi har 3 forvaltningsrevisorer med følgende profesjoner: Silje Fisktjønmo (fra 01.03.2021) - statsviter, Kai Andre Blix - siviløkonom og Bjørn Vegard Gamst - jurist, alle med bred erfaringsbakgrunn fra både offentlig- og privat virksomhet.

Forvaltningsrevisjon er en pålagt oppgave i henhold til kommunelovens §23-2 første ledd c). Formålet med forvaltningsrevisjon er å utføre systematiske undersøkelser av den kommunale tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og økonomiske forvaltning, herunder se etter muligheter til forbedringer, eventuelt påpeke svakheter og mangler.

Vi gjennomfører oppdragene i samsvar med Norges kommunerevisorforbunds standard for forvaltningsrevisjon RSK001.

Kontrollutvalget i Saltdal kommune vedtok i møte 30. august 2019 saksnummer 18/19 å gjennomføre en undersøkelse av veivedlikeholdet i kommunen. Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen. Ansvarlig for gjennomføring av undersøkelsen har vært forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst.

Bodø, den 27.01.2021.

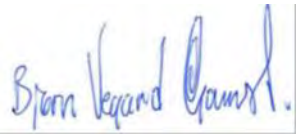

Ansvarlig forvaltningsrevisor

Innholdsfortegnelse

FORORD **2**

SAMMENDRAG **5**

1 INNLEDNING **7**

1.1 KONTROLLUTVALGETS BESTILLING OG BAKGRUNN 8

1.2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER 8

1.2.1 Problemstilling *8*

1.2.2 Revisjonskriterier *8*

1.3 METODE OG AVGRENSNING 9

2 UTLEDEDE REVISJONSKRITERIER OG FAKTA **10**

2.1 FAKTADEL 12

2.1.1 OVERORDNEDE POLITISK BESTEMTE MÅL 12

2.1.2 RASJONELT SYSTEM FOR PLANLEGGING OG STYRING 14

2.1.3 VEDLIKEHOLDSBEHOVET OG ETTERSLEP 16

2.1.4 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER 18

2.1.5 VEDLIKEHOLDSPLANER MED PRIORITERING AV VEGSTREKNINGER 20

2.1.6 RAPPORTERING PÅ OPPFØLGING AV PLANER OG MÅL 20

3 REVISORS VURDERING **21**

3.1 OVERORDNEDE POLITISK BESTEMTE MÅL 21

3.2 RASJONELT SYSTEM FOR PLANLEGGING OG STYRING 21

3.3 VEDLIKEHOLDSBEHOVET OG ETTERSLEP 22

3.4 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER 23

3.5 VEDLIKEHOLDSPLANER MED PRIORITERING AV VEGSTREKNINGER 24

3.6 RAPPORTERING PÅ OPPFØLGING AV PLANER OG MÅL 24

4 KONKLUSJON OG ANBEFALING **26**

4.1 KONKLUSJON 26

4.2 ANBEFALINGER 27

5 KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR **28**

5.1 BEMERKNINGER TIL KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR 28

6 LITTERATUR OG KILDEREFERANSER **29**

LOVER OG FORSKRIFTER 29
OFFENTLIGE DOKUMENTER 29
INTERNE DOKUMENTER 29
TABELLOVERSIKT 29
FIGUROVERSIKT 29

7 VEDLEGG 30

VEDLEGG 1. HØRINGSSVAR FRA KOMMUNEDIREKTØREN 30
VEDLEGG 2. UTLEDNING TIL REVISJONSKRITERIER 31

SAMMENDRAG

Salten kommunerevisjon IKS har i denne undersøkelsen gått gjennom Saltdal kommunes system for å ivareta veivedlikeholdet. Formålet har vært å belyse om Saltdal kommune er har et godt system for å ivareta planmessig vedlikehold av vei.

Ved undersøkelsen har vi forsøkt å belyse følgende problemstilling:

- I hvilken grad har Saltdal kommune et godt system for planmessig vedlikehold av veg?

Innsamlingen av data baserer seg på dokumentstudier samt intervju med to nøkkelpersoner for gjennomføring av planmessig veivedlikehold. En viktig aktør i kommunens arbeid med veivedlikehold har på grunn av sykdom ikke kunnet bidra i dette prosjektet.

Undersøkelsen er avgrenset til å omhandle avdelingens oppgave med rasjonell styring og planlegging av veivedlikeholdet.

Hovedfunn

Saltdal kommune har en gammel veiplan fra 1998 med overordnede politiske mål, men denne er ikke i bruk og det er uvisst om den noen gang ble vedtatt. Pr dags dato har de ikke overordnede politiske mål som er politisk vedtatt.

Saltdal har et system for veivedlikeholdet som fungerer fra dag til dag. Når det gjelder planlegging og styring er det mer som ikke er helt på plass. De mangler blant annet en oppdatert tiltaksplan og detaljert oversikt over veinettet.

Kommunen har en stipulert sum som er hentet fra en plan fra 2014-2015. De som arbeider med daglig vedlikehold har nok også en formening om hva som burde vært gjort, men noen reell og formell oversikt over vedlikeholdsbehovet og etterslepet har de ikke kunnet vise til.

Teknisk leder har gitt utrykk for at de økonomiske rammene for veivedlikeholdet er altfor små. Med et stipulert etterslep på kr 85.000.000,- og reduksjon i budsjettet for 2020 som

gjorde at økningen i driftsbudsjettet fra året før ble på kr 25.000,- må revisor legge til grunn at rammebetingelsene ikke er god nok tilpasset veivedlikeholdet.

Saltdal kommune har tidligere hatt et Excelark med oversikt over veiene tiltaksplan og en form for prioritering. Dette imidlertid ikke er oppdatert etter 2014-2015. De håper å få dette på plass i løpet av 2021, men pr tiden har de ikke vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger.

Den nye veiplanen som ikke er ferdig skal inneholde rapporteringsrutiner. Teknisk leder har gjort rede for at det rapporteres rutinemessig internt i teknisk avdeling. Revisor har forstått at det per tiden verken er rutiner eller rutinemessig rapportering videre til administrativ kommuneledelse og politisk nivå.

Revisor vil legge til at vi er gjort kjent med at det allerede er igangsatt prosesser for å få disse grunnleggende behovene på plass.

Konklusjon

Saltdal kommune har i liten grad et godt system for planmessig vedlikehold av veg.

1 INNLEDNING

«Hovedplan for veg er en plan for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunalt vegnett. Med kommunalt vegnett menes veger, gang- og sykkelveger, parkeringsarealer, broer og kulverter.
I en rapport lagt fram av Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF) slåes det fast at norske veier må oppgraderes for svimlende 1.450 milliarder kroner, og at fylkesveiene alene trenger 600 milliarder. Det tilsvarer rundt 260.000 kroner per innbygger. (Samferdsel og infrastruktur: 2019). Kommunale veger utgjør ca. 38 500 km (41 %) av Norges offentlige vegnett (totalt 93 500 km) (pr 2010). Rapporten slår også fast at kommuner og fylker fremover må belage seg på at det økonomiske handlingsrommet blir mindre. Det blir derfor stadig viktigere å legge gode planer for å få mer ut av hver krone.
Saltdal kommune har pr i dag ca 110 km med vei, over 14 km med G/S-veg og ca. 46 000 m² andre trafikk- og parkeringsarealer. I det kommunale vegnettet ligger det store verdier, og det er viktig at disse verdiene forvaltes på best mulig måte.
For at dette skal være mulig er det nødvendig å kartlegge hele vegnettet og dets tilstand.
En hovedplan for veg vil gi et godt og helhetlig styringsverktøy med politisk forankring.
Som trafikksikker kommune har Saltdal et særs ansvar for at vegnettet holder en forsvarlig standard. Vegstandard og trafikksikkerhet henger tett sammen, her kan blant annet rassikring og vegetasjonsrydding nevnes som viktige tiltak.
Saltdal kommune med Drift/Teknisk har ansvar for drift og vedlikehold av alle kommunale veger. Dette innebærer snøbrøyting, strøing, bortkjøring av snø, feiing, gaterenovasjon, tømming av sandfang, grøfterensk, rydding av siktlinjer, lapping av asfalt og asfaltering, i tillegg til rehabilitering og oppgradering. Ansvaret omfatter også drift og vedlikehold av veglys, broer og kaier.»

Hentet fra forordet til utkastet til Saltdal kommunes nye veiplan.

1.1 Kontrollutvalgets bestilling og bakgrunn

På bakgrunn av overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon, vedtatt av i kommunestyret i Saltdal 27.10.2016 i sak nr. 97/16 og basert på forslag til prosjektplan av 23.08.2019, vedtok kontrollutvalget i Saltdal 30.08.2019 en revisjon på området vedlikehold av vei i Saltdal kommune.

1.2 Problemstillinger og revisjonskriterier

1.2.1 Problemstilling

I hvilken grad har Saltdal kommune et godt system for planmessig vedlikehold av veg?

I prosjektplanen framgår at vi vil gjøre vurderinger av følgende forhold:

- Overordnede politiske mål for veivedlikehold (mål og prioriteringer)
- Styringssystem
- Økonomiske rammebetingelser
- Vedlikeholdsetterslep

1.2.2 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som den reviderte enhet i kommunen skal vurderes opp imot. Revisjonskriteriene danner grunnlaget revisjonen trenger for å vurdere om det foreligger avvik eller svakheter på det området som skal revideres.

Revisjonskriteriene er utledet fra følgende kilder:

- Kommuneloven
- Forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner
- NOU 2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle».
- Multiconsult KS FoU-rapport nr. 154018 «Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale veger», 2015. Standarder NS3424, NS3454
- Kommunens egne retningslinjer og reglementer

1.3 Metode og avgrensning

Undersøkelsen er gjennomført i henhold til Norges kommunerevisorforbunds Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

Innsamlingen av data baserer seg på intervju med følgende personer:

- Konstituert leder drift/teknisk (Teknisk leder)
- Oppsynsmann

I undersøkelsen er det også gått igjennom en god del skriftlig dokumentasjon slik som planer, rutiner, notater og liknende.

Revisor legger til grunn at de fakta som er innsamlet gir tilstrekkelig grunnlag for å svare på problemstillingen.

2 Utledede revisjonskriterier og fakta

Ettersom forholdene vi skal vurdere i dette prosjektet ikke er lovregulert har revisjonen tatt utgangspunkt i den mest autoritære kilden på området for vedlikehold, NOU 2004: 22 *Velholdte bygninger gir mer til alle*. Denne utredningen om eiendomsforvaltningen i kommunesektoren er fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 21. november 2003, Eiendomsforvaltningsutvalget, og ble avgitt til Kommunal- og regionaldepartementet 5. november 2004.

I NOU' en beskrives kriterier som anses som en forutsetning for godt vedlikehold av kommunal eiendom. Selv om veg ikke er omtalt i utredningen, mener vi at elementene som trekkes fram i utredningen kan overføres til vegsektoren, da disse retningslinjene er rasjonelle for vedlikehold av kommunale verdier generelt.

Eiendomsforvaltningsutvalget har tatt utgangspunkt i rollene som eier, forvalter og bruker av eiendommen. Disse rollene har ulike funksjoner og ulikt ansvar i forhold til eiendommen, i forhold til hverandre og i forhold til omgivelsene. Kommunenes eiendommer er anskaffet ut fra spesielle bruksformål. Eierrollen og det betydelige ansvaret som følger med det å være eier, har derfor lett for å komme i bakgrunnen.

Eieransvaret omfatter økonomisk og rettslig ansvar overfor eiendommens kreditorer, de långivere og leverandører av varer og tjenester som eiendommen er avhengig av, offentlige myndigheter, naboer og andre i henhold til inngåtte avtaler, norsk lov og sedvane.

Forvalterrollen omfatter å sørge for løpende drift og vedlikehold av veistrekningen så langt dette er eierens (og ikke brukerens) ansvar. Forvaltningen innebærer også å følge opp eierens plikter og rettigheter etter inngåtte avtaler overfor brukerne.

Brukerrollen ivaretas av vedkommende brukervirksomhet på stedet, men også av den sentrale fagadministrasjonen og kommunestyret som ansvarlig for kommunal samferdsel.

I dette kapitelet vil vi sette opp de utledede revisjonskriteriene som utgjør grunnlaget for å vurdere Saltdal kommune sin praksis for vedlikehold av vei. Vi vil deretter presentere fakta som beskriver Saltdal kommune sin praksis. I kapittel 3 vil vi komme med vurderinger opp mot revisjonskriteriene. Utledningen av revisjonskriteriene er å finne i vedlegg II til rapporten.

Tabell 1

- *Saltdal kommune bør sørge for overordnede politisk bestemte mål for vedlikeholdet, som er utformet skriftlig og formelt vedtatt.*
- *Saltdal kommune bør ha et rasjonelt system for planlegging og styring av veivedlikeholdet*
    - *Saltdal kommune bør sørge for å ha oversikt over vedlikeholdsbehovet og etterslep*
    - *Saltdal kommune bør ha riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset veivedlikeholdet*
    - *Saltdal kommune bør ha vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger*
    - *Saltdal kommune bør sørge for rapportering på oppfølging av planer og mål*

2.1 faktadel

2.1.1 Overordnede politisk bestemte mål

En alminnelig anerkjent måte å ordne dette på er at administrasjonen utarbeider en overordnet plan for området på bakgrunn av signaler gitt fra politisk nivå slik at denne kan vedtas formelt i kommunestyret.

Saltdal kommune har en veiplan fra 1998 som etter sitt innhold var ment å være en dynamisk plan og på sikt skulle bli en langtidsplan for vei. Denne planen har etter den informasjonen revisor har fått ikke blitt det verktøyet den skulle være for kommunen og er slik den framstår ikke oppdatert siden den ble laget i 1998. Planen er en femårsplan, og handlingsplanen med tiltak strekker seg ikke lenger enn til 2002.

Planen innledes med en generell del om overordnet lovverk, trafikksikkerhet, ansvarsområder og formål mm. Deretter kommer mål for vegsektoren, en del om vegstandard, en del om vegvedlikehold, en del om trafikksikkerhet og en handlingsplan i tillegg til to vedlegg.

Det er satt opp syv hovedmål:

1. Vegforvaltning skal være orientert ot brukernes behov og yte effekt og god service ovenfor publikum.
2. Ulike trafikantgrupper skal til enhver tid ha nødvendig tilgang til et fremkommelig og funksjonelt vegnett på ulike reisestrekninger og for ulike formål.
3. Trafikanter skal kunne ferdes trygt og sikkert på vegnettet innenfor kommunen. Alle veger må sees i sammenheng og lokalvegnettet må utformes slik at ulykkesrisiko reduseres og svake trafikantgrupper og vegbrukere føler seg trygge ved bruk av vegnettet og gaterommet
4. Bruksegenskaper og tekniske løsninger på vegnettet innenfor kommunen skal sikre et best mulig miljø for den enkelte trafikant, for vegens naboer og vegarealenes omgivelser.
5. Verdiene som ligger i vegnettet, skal tas vare på og videreutvikles.

6. Virksomheten skal styres slik at midler som stilles til rådighet brukes på en kostnadseffektiv måte.
7. Virksomheten skal organiseres slik at den sikrer fleksibilitet ved endrede behov og fremmer effektive samarbeidsformer

Under hvert av disse hovedmålene er det satt opp delmål og mulige tiltak. Om denne gamle veiplanen har Teknisk leder sagt i intervju at den er ikke er i funksjon, den er utdatert, inneholder ikke det en trenger etter dagens standard og at det er uvisst om den har vært godkjent som hovedplan for vei.

Saltdal kommune har i 2020 også startet arbeidet med en ny veiplan. Den nye planen følger i stor grad den samme systematikken som den gamle planen. Det gjenstår likevel en betydelig del av den nye planen før den er fullverdig. Blant annet er en ikke mer enn så vidt kommet i gang med delen om mål og tiltak.

Når det gjelder overordnede politisk bestemte mål for veivedlikehold legger konstituert leder på drift/teknisk (heretter «Teknisk leder») til grunn, i sitt svarbrev til revisjonen, at det nok ikke foreligger slike mål per tiden, men at de vil få dette på plass ved å få den nye planen med overordnede mål vedtatt av kommunestyret.

2.1.2 Rasjonelt system for planlegging og styring

Avdeling for teknisk drift i Saltdal kommune er organisert på følgende måte:

Figur 1

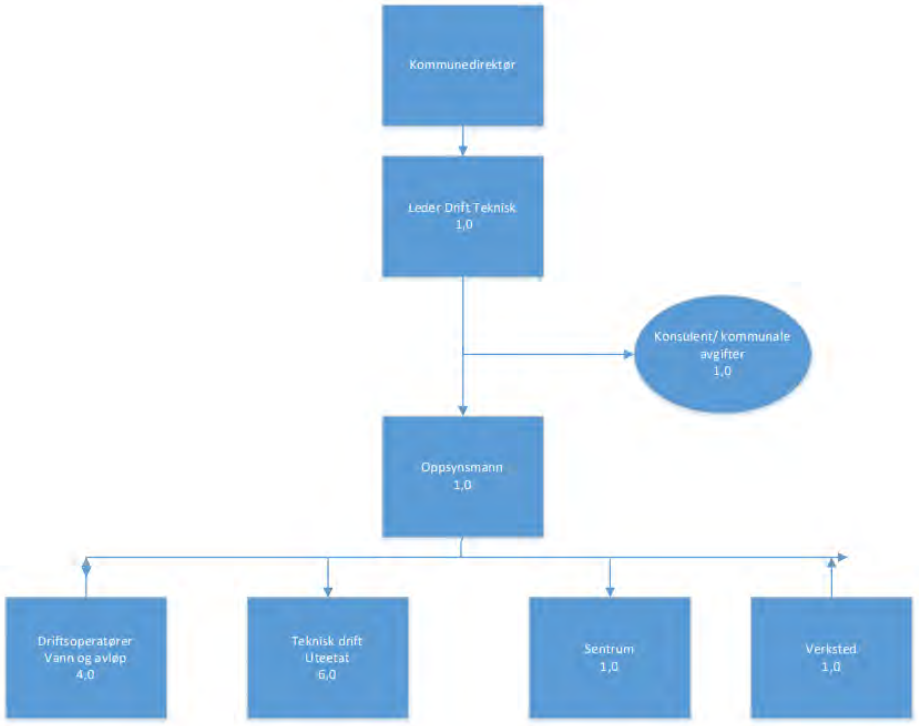

Utover veiplanen som var laget på slutten av 90 tallet har de etter det Oppsynsmannen har fortalt revisor ingen politisk vedtatte krav om veistandard. Det foreligger heller ingen skriftlig plan eller rutine for hvordan vedlikeholdet skal utføres. De som arbeider med dette, har kunnskap om hva som er vanlig å gjøre og følger opp på bakgrunn av hva de ellers har av kunnskap, har han fortalt.

Teknisk leder har forklart at de har Elements[1], men det er bare Teknisk leder som har tilgang. Ut over dette har det tilbake i tid vært dårlig med arkivsystem.

[1] Elements er et saksbehandlings- og arkivsystem tilpasset offentlig forvaltning

Teknisk leder fortalte videre at SmartDoc[2] ble tatt i bruk fra 2018 og benyttes nå til å føre timelister og som avvikssystem mm. Dette gjør at de får mer nøyaktig timeføring opp mot oppdragene og selvkostområdet. Oppsynsmannen legger imidlertid til grunn at dette programmet har begrensninger, med tanke på hvilke opplysninger som kan registreres, som gjør at systemet ikke er ideelt.

Saltdal skal etter det Teknisk leder har fortalt rett over nyttår gå over på Kvalitetslosen fra Compilo[3] og avvikssystemet vil da flyttes dit.

Teknisk leder har også fortalt at de har gått gjennom hva avvik er og hvordan dette føres i SmartDoc. På bakgrunn av dette har de nå et provisorisk avviksdokument/rutine.

Dette gjør likevel, etter det Teknisk leder har forklart, at de har fått innført avviksrapportering på produksjon slik at dette nå kommer opp som prioriterte oppgaver for de som arbeider med vedlikehold.

Teknisk leder har videre gjort rede for at oppgavene som kommer via avvik kommer inn til Teknisk leder. De ansatte prioriterer oppgavene i driftsmøter som avholdes første tirsdag hver måned. Hasteavvik tas nesten umiddelbart.

Når det gjelder det vanlige daglige vedlikeholdet. Har Teknisk leder sagt at dette vurderes av de ansatte og oppsynsmannen i samråd. For brøyting utarbeider de kart med fargekoder.

[2] SmartDok er den mest brukte løsningen i bygg- og anleggsbransjen. Løsningen består av 10 moduler som gir deg oversikt og enkel kontroll over timer på mann og maskin og alle ressursgrupper mm. Systemet er webbasert og det finnes egne Apper for i Phone og Android som gjør at du kan bruke løsningen også fra mobil.

[3] Kvalitetslosen fra selskapet Compilo er et kvalitetssystem som leveres som en ASP-løsning og består av en rekke ulike moduler som gjør at det kan tilpasses etter ønsker og behov. Kvalitetssystemet bygger på kjente ISO standarder.

Oppsynsmannen har fortalt at de verken har andre verktøy eller elektroniske verktøy for registrering og systematisering av vedlikeholdet.

Oppsynsmannen har gjort rede for at de bruker notatblokk og noterer oppgavene sine fra dag til dag. Behovene føres opp på en tavle på pauserommet. Dette er normalt småting som tette stikkrenner og hull i asfalten ol.

Når det gjelder større prosjekter må de stort sett vente på selvkostprosjekter gjennom avdelingen for «Vann og avløp».

Oppsynsmannen har fortalt om et program som benyttes av de som har oppfølging av bruene (Safe Control) som heter Nasjonal veidatabank (NVDB)[4] som også kan brukes for vedlikehold av vei. Han har fortalt at dette er vurdert, men er kostbart, og inntil videre har de tavlen, og det fungerer fra dag til dag.

Teknisk leder har fortalt revisor at det pågående Digitaliseringsprosjektet som nylig er igangsatt i Saltdal kommune gir litt håp om å få mer sving på digitaliseringen også på dette området.

2.1.3 Vedlikeholdsbehovet og etterslep

Slik forholdene er i dag har Teknisk leder fortalt at de ikke har noen formell oversikt over veivedlikeholdet og etterslepet. I alle fall ikke av nyere dato. Men hun har en forståelse av at etterslepet er av et betydelig omfang.

Om dette har oppsynsmannen fortalt i intervju at de ikke har dokumentasjon på beregnet etterslep, men han legger til grunn at de som arbeider med dette vet hva som må gjøres.

[4] Nasjonal vegdatabank er en database med informasjon om statlige, kommunale, private, fylkes- og skogsbilveger.

Han forteller at kommunen har veier i boligfelt som er så dårlige at de har truet med stenging (Tyriveien) og at gamle E6 er også til dels er i dårlig forfatning.

Videre har oppsynsmannen gjort rede for at de til sammen har ca. 120 km vei. Han anslår at ca. 30-40 km trenger reasfaltering. Dette har avdelingen beregnet å koste ca. kr 340,- pr m2 i tillegg må en regne med at deler av veien trenger rehabilitering og oppretting av veikroppen noe som vil komme på, ytterligere, mellom kr 200,- og kr 350,- pr m2. Med disse satsene vil reasfaltering alene koste ca. kr 2.000.000,- pr. km for en vei på 6 meters bredde.

Teknisk leder har også fortalt at de ønsker å få laget en liste over veier med standard og type vei og vedlikeholdsbehov for det har de ikke i dag. Planen har vært å få en student til å gjøre dette som et sommerprosjekt. De kom for sent i gang for å få dette til i 2020. Det er imidlertid etter det Teknisk leder fortalte revisor vært tatt opp med positiv tilbakemelding fra kommunedirektøren, og vil trolig bli gjennomført sommeren 2021.

Som del av dette arbeidet må de også gå gjennom hva de mener skal defineres som kommunal vei, sier hun. Private veier som delvis er overtatt eller er tatt hånd om av kommunen de senere år må eksempelvis tilbakeføres til privat vedlikehold.

Vedlikeholdsbehovet for alle kommunale bruer er på plass fra Safe Control AS.[5]
Revisor har fått seg forelagt rapport etter inspeksjon i 2020, som gir oversikt over tilstanden og vedlikeholdsetterslepet på bruene.

Teknisk leder sier videre at de ikke heller ikke har noen formell oversikt over vedlikeholdet som er gjennomført på vei. I all hovedsak er det løpende arbeidet som gjennomføres ad hoc.

Teknisk leder sier til slutt om dette at de har et Excelark med en slags oversikt, men det er trolig ikke oppdatert siden 2014. Revisor har fått seg forelagt et relativt innholdsrikt Excelark

[5] Safe Control AS er en virksomhet som utfører inspeksjon og kartlegging av bruer og kaier, samt øvrige ulike typer konstruksjoner.

med opplysninger om vei, lengde, bredde, areal, dekke, tiltak, kostnad mm. Det framgår av den versjonen av Excelarket revisor har fått at det sist var under revisjon i 2015.

Av det som er gjort den seneste tiden er at de har bestilt nye led gatelys og er i full gang med utskifting.

I tillegg har de på bakgrunn av den ekstra bevilgningen på kr 1.500.000,- gjennomført en oppgradering og reasfaltering av de vegstrekningene de prioriterte høyest.
I brev av 28.02.2020 fra tidligere Teknisk leder til Kommunedirektøren er etterslepet på vegvedlikeholdet stipulert til kr 85.000.000,-. Tallet er i stor grad i overenstemmelse med det som følger av Excelarket fra 2014-2015.

2.1.4 Økonomiske rammebetingelser

I Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020 framgår det på side 60:

Rammen til Teknisk drift 2020 er i utgangspunktet for lav for å oppnå ønsket kvalitet for alle tjenesteområdene. Spesielt er det rammen for vinterdrift veg og de stadig økte driftskostnadene som er en utfordring.

Ved kommunestyrets behandling av årsbudsjett for 2020 og økonomiplan 2020-2023, ble det vedtatt budsjettregulering i forhold til Kommunedirektørens budsjettforslag. For å komme i mål med pålagt sparekrav ble det igangsatt en prosess med involvering av ansatte, vernetjenesten og tillitsvalgte ved Teknisk drift. På bakgrunn av denne prosessen ble det utarbeidet forslag som kunne gi kommunestyret grunnlag for beslutningen om hvordan innsparingene skulle effektueres.

Teknisk leder har fortalt at budsjettet for 2020 er vedtatt med ca. kr 420.000,- til utskifting av gatelys. De var lovet et generelt tillegg på drift på kr 400.000,-. Men så ble det vedtatt et innsparingskrav. Innsparingskravet på kr 375 000,- gjelder bare for 2020. Om det blir

reduksjon i budsjettet, og størrelsesorden på dette, de påfølgende år er i henhold til Teknisk leder ikke vedtatt.

Tekniske drift har etter budsjettvedtakene på lik linje med andre enheter hatt årlige reduksjon i budsjettet. Sparekravet har vært vanskelig å gjennomføre uten at dette skulle være på bekostning av tjenester til bygdas befolkning. Det ble på denne bakgrunn lagt fram tre alternativer for reduksjoner knyttet til innsparingskravet på kr. 375 000,-.

Valget falt på alternativ tre som innbar å redusere den lovte budsjettøkning for sommervedlikehold veg, fra kr 400.000,- til kr 25.000,-. Samtidig skulle det komme en budsjettøkning for "Oppgradering og reasfaltering" av veger på kr 1.500.000,-. Begrunnelsen for valget var at «med styrking av investeringsposten "Oppgradering og reasfaltering" ville vegvedlikeholdet likevel styrkes mot tidligere budsjett.

Oppsynsmannen har gitt uttrykk for at dersom dette hadde blitt et fast beløp, ville det nok kunne føre til en gradvis oppgradering i stedet for forringelse av veistandarden i Saltdal kommune.

Teknisk leder har fortalt at Kommunedirektøren melder for 2023 og 2024 at det kan bli økt bevilgning på drift. Det er sagt noe om størrelsesorden, men dette er ikke vedtatt bare antydet.

Når det gjelder de økonomiske utfordringene med vedlikehold av vei forteller oppsynsmannen at det er stor forskjell på grusvei og asfalt.

For grusveier har de omtrent de midlene de trenger for å drive vedlikehold slik som oppgrusing, grøfting, rassikring og vedlikehold på stikkrenner.

Når det gjelder asfaltvei har de ingen midler til reasfaltering og liknende vedlikehold i driftsbudsjettet har oppsynsmannen forklart.

Oppsynsmannen har fortalt at de tidligere hadde de et «spleiselag» med beboerne i bolig feltene for å få til litt mer vedlikehold. I tillegg ble det tidligere bevilget noe over budsjett til dette formål. Dette gjøres ikke lenger og i 2020 var det ekstra ille på grunn av nedtrekk for innsparing. Teknisk leder har gitt utrykk for at de økonomiske rammene for veivedlikeholdet er for små.

2.1.5 Vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger

Den nye veiplanen er ikke ferdig de har dermed i henhold til Teknisk leder ikke noen overordnet prioritering av veistrekninger. Teknisk leder legger til at det er utfordrende å arbeide med dette uten å ha et veikart med inntegnede detaljer som stikkrenner og bredde osv. Hun sier videre at det meste er ferdig, men at de trenger registrering av veier og veistandard for å lage en prioritert liste. Det er dette de planlegger å få en student som kan gjøre til sommeren. De har da et håp om å få den ferdig i 2021.

2.1.6 Rapportering på oppfølging av planer og mål

Ettersom Teknisk avdeling i liten grad har overordnede mål og heller ikke har fått på plass handling- og tiltaksplaner er det per dags dato ikke rapportering på oppfølging av planer og mål.

Teknisk leder har fortalt at det i avdelingen rapporteres i SmartDoc på oppgaver som er utført og gjennom driftsmøtene hvor hele avdelingen deltar. Når det gjelder rapportering videre oppover til administrasjonens ledelse og politisk nivå er Teknisk leder litt usikker på hva som er gjort tidligere, men hun kjenner ikke til at de har faste rutiner for dette.

3 Revisors vurdering

3.1 Overordnede politisk bestemte mål

- *Saltdal kommune bør sørge for overordnede politisk bestemte mål for vedlikeholdet, som er utformet skriftlig og formelt vedtatt.*

Vi har funnet at Saltdal kommune ikke har vedtatte overordnede mål for veivedlikeholdet. Vedlikeholdet ivaretas likevel etter beste evne, selv om det meste er ad hoc. De har en gammel veiplan fra 1998 som nok dersom den ble oppdatert i stor grad inneholder det som trengs for å oppfylle dette behovet. De arbeider med en ny veiplan, men den nye planen er i henhold til utkastet revisor har fått seg forelagt på langt nær ferdig. Vi ser likevel av disposisjonen som er satt opp, at den har potensiale til å kunne bli et dokument som oppfyller behovet på dette området.

Det er likevel slik revisor ser det svært uheldig at kommunen mangler disse formelle målene og styringsredskapene som all erfaring tilsier må være på plass for å få en planmessig god drift av veivedlikeholdet.

3.2 Rasjonelt system for planlegging og styring

- *Saltdal kommune bør ha et rasjonelt system for planlegging og styring av veivedlikeholdet*

Organiseringen av avdelingen er forholdsvis ordinær, og vi har ingen indikasjoner på at selve organiseringen utgjør noen utfordring.

Når det kommer til planlegging er det mange gamle planer og oversikter som etter det revisor har forstått ikke er i bruk. De er i gang med å få på plass en ny veiplan som skal vedtas politisk. Dette er veldig positivt. Fra dag til dag dekker de behovet så langt midlene rekker, men dette blir etter det vi har fått fortalt veldig planløst og mest «brannslukking».

Denne planløsheten er uheldig med tanke på at kommunen bør tilpasse seg de langsiktige endringene i behov som gjør seg gjeldende. Det blir også vanskelig å få gjort noe med de større underliggende forholdene som kan være årsaken til de mange små feilene som må utbedres med en gang.

3.3 Vedlikeholdsbehovet og etterslep

- *Saltdal kommune bør sørge for å ha oversikt over vedlikeholdsbehovet og etterslep*

Teknisk avdeling har stipulert vedlikeholdsetterslepet til å ligge på ca kr 85.000.000,-. Dette er slik revisor forstår det gjort på bakgrunn av Excelarket fra 2015. Dette betyr ikke at de har en reell beregning av vedlikeholds behovet og etterslepet.

De som arbeider med å vedlikeholde veiene i det daglige har kunnskap om behovene. Det er likevel viktig å få en formell og konkret oversikt over behovet for rehabilitering, forbedring og en reell plan for løpende vedlikehold framover med. Alt dette med kostnadsoverslag slik at en får en reell kontroll på kommende behov.

SmartDok er tatt i bruk og de har en forventning om at registreringene der vil gi en bedre oversikt på sikt. Slik det er nå er det mer generelle behov som legges til grunn for beregningen av etterslepet og det kan derfor være vanskelig å argumentere konkret for økte bevilgninger.

Det vil slik revisor ser det være viktig å få på plass en liste over veier med standard og type vei og vedlikeholdsbehov som grunnlag for en langsiktig vedlikeholds og utviklingsplan.

3.4 Økonomiske rammebetingelser

- *Saltdal kommune bør ha riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset veivedlikeholdet*

Teknisk leder legger til grunn at de ikke har de nødvendige midlene til å ivareta vegvedlikeholdet slik situasjonen er i dag.

Situasjonen er alvorlig særlig med tanke på innsparingskravene som hele kommunen pr tiden må forholde seg til.

De valgte i 2020 en løsning der de kunne flytte deler av driftskostnadene over på investering på grunn av en reell oppgradering av prioriterte strekninger. De har fått føringer på at det vil bli tilført midler gjennom investeringsbudsjettet i 2021 også. Oppsynsmannen har fortalt at dersom de får tilsvarende sum hvert år vil det kunne føre til en gradvis oppgradering av veinettet.

De kan imidlertid ikke på sikt belage seg på at vedlikeholdet av veiene skal ivaretas ved stadige oppgraderinger som kan gjennomføres over investeringsbudsjettet. Det kan også stilles spørsmål om årsaken til behovet for fornying og oppgradering i realiteten er for lavt vedlikehold over tid. Dersom det er tilfellet er det fare for at dette i det lange løp blir en svært kostbar drift av kommunens veier.

Løsningen som ble valgt endte med at økningen i driftsbudsjettet i 2020 ble på bare kr 25.000,- mot kr 400.000,- som var sårt trengte midler til løpende vedlikehold. Revisor legger til grunn at de økonomiske rammebetingelsene ikke står i forhold til vedlikeholdsbehovet.

3.5 Vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger

- *Saltdal kommune bør ha vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger*

Saltdal kommune har tidligere hatt et relativt informativt Excelark som en slags plan for løpende vedlikehold og prioriteringer. Dersom dette hadde vært oppdatert kunne dette fortsatt et stykke på vei ivaretatt dette kriteriet. Excelarket var imidlertid litt lite utfyllende med tanke på tiltaksdelen og prioriteringsdelen var litt lite gjennomført. Dette verktøyet er heller ikke oppdatert slik at Saltdal kommune i henhold til revisors opplysninger pr. dags dato står uten noe slikt verktøy. Dette er svært uheldig.

Utfordringen med dette er blant annet at administrasjonen må gjøre prioriteringer uten signaler fra politisk nivå i forhold til hva som bør prioriteres.

Revisor er opplyst om at Teknisk avdeling arbeider med å få på plass en nøyaktig oversikt over veinettet og har et håp om at de på bakgrunn av det kan ha ferdig en vedlikeholdsplan med prioritering av vegstrekninger i løpet av 2021.

3.6 Rapportering på oppfølging av planer og mål

- *Saltdal kommune bør sørge for rapportering på oppfølging av planer og mål*

Ettersom kommunen pr tiden ikke har disse overordnede vedtatte politiske målene rapporteres det ikke på disse. Det har også kommet fram at Teknisk leder ikke er kjent med at det foreligger faste rutiner for rapportering. Dette er etter revisors mening bekymringsverdig. Dette kan øke faren for at ledelsen i kommunen ikke har nødvendig kunnskap om og kontroll over veivedlikeholdet, og de behovene som gjør seg gjeldende på området.

Dette gjør det enda viktigere med den nye veiplanen som er på gang. Teknisk leder har fortalt at denne vil inneholde både overordnede politiske mål og rutiner for rapportering på disse.

Revisor mener det er viktig å prioritere arbeidet med denne planen slik at kommunen så fort som mulig kan få på plass alt som henger på den.

4 Konklusjon og anbefaling

4.1 Konklusjon

Saltdal kommune har en gammel veiplan fra 1998 med overordnede politiske mål, men denne er ikke i bruk og det er uvisst om den noen gang ble vedtatt. Pr dags dato har de ikke overordnede politiske mål som er politisk vedtatt.

Saltdal har et system for veivedlikeholdet som fungerer fra dag til dag. Når det gjelder planlegging og styring er det mer som ikke er helt på plass. De mangler blant annet en oppdatert tiltaksplan og detaljert oversikt over veinettet.

Kommunen har en stipulert sum som er hentet fra en plan fra 2014-2015. De som arbeider med daglig vedlikehold har nok også en formening om hva som burde vært gjort, men noen reell og formell oversikt over vedlikeholdsbehovet og etterslepet har de ikke kunnet vise til.

Teknisk leder har gitt utrykk for at de økonomiske rammene for veivedlikeholdet er altfor små. Med et stipulert etterslep på kr 85.000.000,- og reduksjon i budsjettet for 2020 som gjorde at økningen i driftsbudsjettet fra året før ble på kr 25.000,- må revisor legge til grunn at rammebetingelsene ikke er god nok tilpasset veivedlikeholdet.

Saltdal kommune har tidligere hatt et Excelark med oversikt over veiene tiltaksplan og en form for prioritering. Dette imidlertid ikke er oppdatert etter 2014-2015. De håper å få dette på plass i løpet av 2021, men pr tiden har de ikke vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger.

Den nye veiplanen som ikke er ferdig skal inneholde rapporteringsrutiner. Teknisk leder har gjort rede for at det rapporteres rutinemessig internt i teknisk avdeling. Revisor har forstått at det per tiden verken er rutiner eller rutinemessig rapportering videre til administrativ kommuneledelse og politisk nivå.

Konklusjon

Saltdal kommune har i liten grad et godt system for planmessig vedlikehold av veg.

4.2 Anbefalinger

1. Saltdal kommune bør få på plass en ny veiplan med overordnede politiske mål som er politisk vedtatt
2. Saltdal kommune bør sørge for en langtidsplan for vei som et utgangspunkt for rasjonell styring og planlegging av veivedlikeholdet
3. Saltdal kommune bør få på plass tiltaksplaner med prioritering av veistrekninger
4. Saltdal kommune bør få på plass formelle rutiner for rapportering på planer og mål
5. Saltdal kommune bør sørge for digitale verktøy for oppfølging av veivedlikeholdet som gir oversikt over vedlikeholdsbehov og etterslep
6. Saltdal kommune bør få med i alle planene at de jevnlig skal revideres og oppdateres

5 Kommunedirektørens kommentar

Rapporten er sendt til kommunedirektøren for høringssvar. 27.01.2020 mottok vi svar fra Kommunedirektøren i Saltdal.

5.1 Bemerkninger til kommunedirektørens kommentar

Kommunedirektøren har i sin kommentar gitt uttrykk for at han er kjent med forholdene revisor har omtalt i rapporten. Vider tydeliggjør han at arbeidet med å få på plass en «hoved plan vei» er prioritert i 2021. Planen vil etter det kommunedirektøren redegjør for kunne oppfylle flere av anbefalingene gitt fra revisor.

Avslutningsvis trekker han fram at den økonomiske situasjonen i kommunen er krevende, men at det i den vedtatte økonomiplanen for 2021-2024 er vedtatt økning i drftsbudsjettet til vedlikehold av vei med kr 200.000,- i 2022 og kr 400.000,- fra 2023.

Kommentaren nødvendiggjør ingen endringer i rapporten.

6 Litteratur og kildereferanser

Lover og forskrifter

- Kommuneloven
- Forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner

Offentlige dokumenter

- NOU 2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle».
- Multiconsult KS FoU-rapport nr. 154018 «Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale veger», 2015. Standarder NS3424, NS3454

Interne dokumenter

- Rammeplan vei 1998
- Utkast til ny veiplan
- Rapport inspeksjon bruer-kaier 2020
- Organisasjonskart Teknisk avdeling
- Word dokument, Hva er et avvik
- Kommunedirektørens Budsjettforslag 2020
- Brev Innsparingskrav 2020
- Excel Veiregister kommunale veier
- Dokument Vegetasjon langs offentlig veg

Tabelloversikt

Tabell 1 - Revisjonskriterier

Figuroversikt

Figur 1- Organisasjonskart Teknisk avdeling

7 Vedlegg

Vedlegg 1. Høringssvar fra kommunedirektøren

Kommunedirektøren mottok rapporten for gjennomlesing og kommentar den 27. jan 2021. Kontrollutvalgets hensikt med forvaltningsrevisjon var å belyse hvorvidt Saltdal kommune har et godt system for planmessig vedlikehold av veg. Denne problemstillingen har vært løftet både administrativt og politisk, nå sist i kommunal planstrategi vedtatt i kommunestyresak 40/20 den 30. april 2020. Her er det bestemt at det skal utarbeides hovedplan vei (rammeplan for kommunale veier) i 2021 og dette arbeidet er påbegynt. Rapporten konkluderer med at Saltdal kommune i liten grad har et godt system for planmessig vedlikehold av veg, noe som understøtter prioriteringen vår om å igangsette et planarbeid på dette feltet i år.

Vår uttalte målsetting med planen er å gi en beskrivelse og prioriteringsrekkefølge for gjennomføring av tiltak på kommunale veier, dvs. veier der kommunen skal ha ansvar for drift og vedlikehold. Planen skal inneholde en gjennomgang av hvilke veier kommunen i dag drifter og vedlikeholder og gi en tilrådning om hvilke veier som skal/bør være kommunalt/privat/fylkeskommunalt ansvar videre framover. Punkter som nevnt i forvaltningsrevisjonen er også naturlig å drøfte.

Saltdal kommune står som kjent i en økonomisk meget krevende situasjon. Kommunedirektøren vil derfor minne om at et fullført planverk alene naturligvis ikke kan løse etterslepet vi har i veivedlikeholdet som sådan. En plan er et styringsverktøy - prioriteringene gjøres i budsjettarbeidet. Dersom man har ambisjoner om styrket veivedlikehold må man derfor gjøre krevende prioriteringer når budsjettet vedtas. I vedtatt økonomiplan for 2021-2024 sak 133/20 er det bestemt å øke driftsbudsjettet med 200.000 kr i 2022 og 400.000 kr fra 2023.

Ronny Seljeseth
Kommunedirektør

Vedlegg 2. Utledning til revisjonskriterier

Etter kommuneloven § 25-1 om internkontroll i kommunen og fylkeskommunen skal kommuner og fylkeskommuner ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering

b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer

c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik

Ettersom forholdene vi skal vurdere i dette prosjektet ikke er lovregulert har revisjonen tatt utgangspunkt i den mest autoritære kilden på området, NOU 2004: 22 *Velholdte bygninger gir mer til alle*. Denne utredningen om eiendomsforvaltningen i kommunesektoren er fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 21. november 2003, Eiendomsforvaltningsutvalget, og ble avgitt til Kommunal- og regionaldepartementet 5. november 2004.

I NOU' en beskrives kriterier som anses som en forutsetning for godt vedlikehold av kommunal eiendom. Selv om veg ikke er omtalt i utredningen, mener vi at elementene som trekkes fram i utredningen kan overføres til vegsektoren, da disse retningslinjene er rasjonelle for vedlikehold av kommunale verdier generelt.

I tillegg har revisjonen tatt med kommunens egne mål. Disse målene og tiltakene er fordelt under de utvalgte kriteriene fra Eiendomsforvaltningsutvalget.

Eiendomsforvaltningsutvalget har tatt utgangspunkt i rollene som eier, forvalter og bruker av eiendommen. Disse rollene har ulike funksjoner og ulikt ansvar i forhold til eiendommen, i forhold til hverandre og i forhold til omgivelsene. Kommunenes eiendommer er anskaffet ut fra spesielle bruksformål. Eierrollen og det betydelige ansvaret som følger med det å være eier, har derfor lett for å komme i bakgrunnen.

Eieransvaret omfatter økonomisk og rettslig ansvar overfor eiendommens kreditorer, de långivere og leverandører av varer og tjenester som eiendommen er avhengig av, offentlige myndigheter, naboer og andre i henhold til inngåtte avtaler, norsk lov og sedvane.

Forvalterrollen omfatter å sørge for løpende drift og vedlikehold av veistrekningen så langt dette er eierens (og ikke brukerens) ansvar. Forvaltningen innebærer også å følge opp eierens plikter og rettigheter etter inngåtte avtaler overfor brukerne.

Brukerrollen ivaretas av vedkommende brukervirksomhet på stedet, men også av den sentrale fagadministrasjonen og kommunestyret som ansvarlig for kommunal samferdsel.

I NOU' en pekes det på at det er viktig å utarbeide en helhetlig eiendomsstrategi hvor vedlikehold inngår som et vesentlig element. Denne strategien må forankres i kommunens overordnede styringsdokumenter. Mål, strategi og overordnet plan bør utformes skriftlig og vedtas formelt.

På bakgrunn av dette har vi satt opp følgende kriterie:

- *Saltdal kommune bør sørge for overordnede politisk bestemte mål for vedlikeholdet, som er utformet skriftlig og formelt vedtatt.*

Ifølge NOU-en skal det foreligge et rasjonelt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen. Dette innebærer at aktiviteter og ressursbruk planlegges ut fra vedtatte mål. Et rasjonelt system for utføring av vedlikehold forutsetter at man kjenner bygningsmassens tilstand, og behovet for vedlikehold og har økonomiske forutsetninger til å følge dette opp.

Eiendomsutvalget erfarer at de kommunene som benytter planlegging- og styringssystemer også rapporterer om en noe bedre tilstand på bygningene enn snittet for kommunene totalt. Bruk av systemer og verktøy som bidrar til å kartlegge det langsiktige vedlikeholdsbehovet og til å dokumentere tilstanden og konsekvensen av manglende vedlikehold, anses i fagmiljøet som effektive hjelpemidler for å oppnå en god eiendomsforvaltning.

Målsetningen er i henhold til utvalget en organisering som legger til rette for god faglig kompetanse på alle nivåer i eiendomsforvaltningen, et godt samarbeid og en god gjensidig rolleforståelse med klare ansvarsforhold i trekantforholdet mellom eier, forvalter og bruker.

Forvalteren vil også være innkjøper og bestiller overfor sine leverandører. Forvalteren må ha kompetanse på juridiske, tekniske og økonomiske forhold som gjelder eiendomsforvaltningen og egen virksomhet.

Videre må virksomheten fortløpende vurdere og følge opp eksisterende løsninger for å identifisere mulige forbedringer og for å sikre at behovet blir tilfredsstillende dekket.

På bakgrunn av dette har vi satt opp følgende kriterie:

- *Saltdal kommune bør ha et rasjonelt system for planlegging og styring av veivedlikeholdet*

Et rasjonelt system for planlegging og styring av vedlikeholdet, forutsetter også at man har planer for arbeidet der vedlikeholdstiltak er prioritert. Ifølge NOU-en skal det i et rasjonelt system for planlegging og styring av vedlikeholdet rapporteres på tilstand, prosesser og resultater i forhold til målene.

Multiconsult utarbeidet på oppdrag fra KS i 2015 rapporten: «Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale veger». Multiconsult anbefaler i denne rapporten at uansett

hvilket nivå for bevilgninger kommunene velger å legge seg på, bør de etablere prinsipper for kommunal vegstandard. Kommunene bør også lage gode planer for drift og vedlikehold og nedbygging av vedlikeholdsetterslepet.

Etter NOU' en vil et godt planmessig verdibevarende vedlikehold etter utvalgets forståelse bidra til både samfunnets og eierens mål om ivaretakelse av våre felles ressurser og kapital og bidra til at brukernes effektivitet, trivsel og helse blir best mulig ivaretatt. Dette vil også gi lavere kostnader i det lange løp.

Dette er uttrykk for et best tilpasset vedlikehold, hvor arten og omfanget av vedlikeholdet vurderes i et langsiktig økonomisk perspektiv og i forhold til de politiske målene for eiendomsforvaltningen.

Et godt system for planmessig vedlikehold av veg vil etter dette forutsette at:

- *Saltdal kommune bør sørge for å ha oversikt over vedlikeholdsbehovet og etterslep*
- *Saltdal kommune bør ha vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger*
- *Saltdal kommune bør sørge for rapportering på oppfølging av planer og mål*

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
02.02.2021	21/094	417– 5.3

SAK 03/21

Redegjørelse fra administrasjonen: Behandling av avvik utenom HMS

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
09.02.2021

Vedlegg:
•

Bakgrunn for saken:
Kontrollutvalget fikk i sin sak 25/20 (18. november 2020) en redegjørelse fra administrasjonen med presentasjon av kommunens nye internkontrollsystem. Deretter har utvalget i sak 40/20 (14. desember 2020) vist til at orienteringen om avvikssystemet kun var basert på krav innen helse, miljø og sikkerhet (HMS), og ikke hvordan avvik etc som ikke gjelder HMS følges opp. Dette kan gjelde bl.a kvalitetskrav, rutiner etc som ikke berører HMS. Kontrollutvalget besluttet følgende: *Utvalget ber om en tilbakemelding fra administrasjonen om kommunens internkontroll utenom HMS.*

I forbindelse med at saken er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, bedt om å delta i møtet kl 09.30 for gi en redegjørelse til kontrollutvalget. I brev med innkalling er det vist til at utvalget i sin sak 25/20 fikk en redegjørelse hvor kommunens nye internkontrollsystem ble presentert. Dette systemet var basert på krav innen helse, miljø og sikkerhet (HMS). Til inneværende møte er kommunedirektøren bedt om en redegjørelse om hvordan avvik som ikke gjelder HMS følges opp. Altså kvalitetskrav, rutiner og prosedyrer knyttet til kommunens ansvar som tjenesteleverandør på ulike områder.

- Er det utarbeidet tilsvarende system som for HMS for å fange opp og håndtere avvik når det gjelder kommunens tjenester innen f.eks helse og omsorg, grunnskole, barnehage etc?

- Har kommunen et overordnet system for hvordan kvalitetskrav, rutiner og prosedyrer oppdateres og gjøres kjent for kommunens ansatte?

Det er i tillegg gjort oppmerksom på at utvalget kan ha spørsmål tilknyttet saken

Forslag til vedtak:
Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr, 02. februar 2021

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
02.02.2021	21/095	417– 5.3

SAK 04/21

Redegjørelse fra administrasjonen: Status for økonomi og regnskap

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
09.02.2021

Vedlegg:

- Ingen

Bakgrunn for saken:
Saken er satt på dagsorden i samsvar med kontrollutvalgets virksomhetsplan for 2021.

Ut over den formelle behandlingen av kommuneregnskapet, har kontrollutvalget med jevne mellomrom fått informasjon om regnskap og kommunens økonomiske situasjon. I denne forbindelse er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget klokken 09.45 for å orientere og svare på eventuelle spørsmål fra utvalget. Det er bedt om at orienteringen inkluderer

- Forventet økonomisk resultat for 2020
- Fremdrift i forhold til avleggelse av kommunens regnskap / årsberetning 2020, samt endringer av betydning som følge av ny kommunelov

Ny kommunelov og dens betydning for regnskap / økonomi
Ny kommunelov lovfester en generalbestemmelse der det slås fast at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. I § 14-2 er det fastsatt regler for kommunens styring og kontroll med økonomien:

- Krav om vedtakelse av økonomireglement
- Krav om plikt til å fastsette finansielle måltall

Lovens § 14-3 bestemmer at Økonomiplanen skal vise hvordan kommunale planer skal følges opp.

Ny kommunelov bestemmer (§ 14-6) at kommunen skal avlegge et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet, og ikke bare regnskap for kommunekassen. Det samlede / konsoliderte regnskapet skal vise kommunen som én økonomisk enhet, altså inkludert kommunale foretak, men også annen virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt. Dette kan inkludere samarbeid etter gml kommunelov § 27, samt interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap.

Ny kommunelov (§ 28-1) gjør i tillegg en endring angående regnskap på det vis at hvis regnskapet ikke behandles innen fastsatt frist (30. juni), så medfører dette innmelding i ROBEK-registeret, uavhengig av øvrige kriterier for ROBEK (f.eks vedtak av budsjett / økonomiplan med merforbruk, oppsamlet merforbruk etc).

Forslag til vedtak:
Saken legges frem uten forslag til vedtak

Inndyr, 02. februar 2021

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
02.02.2021	21/096	417– 5.3

SAK 05/21

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
09.02.2021

Vedlegg:

- Norges Kommunerevisorforbund eInfo 21/1 Kommunelovens § 23-5 Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget

Bakgrunn for saken:
Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

Inndyr 02. februar 2021

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

eINFO 21/1 – Kommuneloven § 23-5 Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget

NKRF viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets svar på henvendelser fra Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS) og Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) om tolkning av kommuneloven § 23-5 *Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget*, se vedlegg.

Departementet konkluderer med at kommuneloven § 23-5 *Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget* innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg om de sakene kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 3, 4 og 5. Hensikten med denne retten er at saken skal være mest mulig opplyst før kontrollutvalgets behandling.

Her vil NKRF bemerke at dette gjelder de sakene som bærer preg av rapportering. Vår tolkning av dette er slik:

Om forskriften § 3 *Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon*

- Slik vi oppfatter det, er kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapene og årsberetningene ikke rapportering til kommunestyret, og derfor ikke noe kommunedirektøren skal uttale seg om.
- Vi oppfatter det slik at hvis kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret at regnskapsrevisors påpekninger ikke er fulgt opp, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg om dette før kontrollutvalget behandler saken.

Om forskriften § 4 *Kontrollutvalgets rapportering om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller*

- Dette må tolkes som at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg til saken med forvaltningsrevisjonsrapport – i tillegg til muligheten til å uttale seg til utkastet til rapport eller i tillegg til at foretaket, aksjeselskapet eller det interkommunale selskapet har uttalt seg (tilsvarende for eierskapskontroll) (jf. forskriften § 14).

Om forskriften § 5 *Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om revisjoner og eierskapskontroller*

- Dette tolkes som at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg når kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om kommunestyrets vedtak er fulgt opp – og at dette skal skje før kontrollutvalget behandler saken.

Når det gjelder valg av revisjonsordning og revisor, valg av sekretariat for kontrollutvalget og budsjettforslag for kontroll og tilsyn, skal kommunedirektøren ikke gis anledning til å uttale seg til disse. Kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg til årsmeldingen for kontrollutvalget hvis denne inneholder opplysninger om resultater av kontrollutvalgets arbeid.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan kommunedirektørens uttalelsesrett skal praktiseres, vil vi legge vekt på følgende:

- Når det gjelder kommunedirektørens anledning til å avgi uttalelse, anbefaler vi skriftlighet, både for kontrollutvalgets og kommunedirektørens skyld. Dette kan gjøres ved at kommunedirektørens uttalelse vedlegges sakspapirene som går til kontrollutvalget. Men det kan også avtales andre løsninger, for eksempel ved at kommunedirektøren får kopi av innkalling og dagsorden til kontrollutvalgets møte, og på eget initiativ avgir uttalelse der det ansees nødvendig.
- Uansett hvilken form som velges, må det være oppslutning om den framgangsmåten man velger i hver enkelt kommune eller fylkeskommune, dvs. enighet om prosedyrene mellom de involverte partene.
- I kommuner eller fylkeskommuner med parlamentarisme kan det være praktisk utfordrende å oppnå enighet om prosedyrene for praktisering av den aktuelle lovparagrafen, men en mulighet kan være at det inngås avtale med kommunerådsleder/fylkesrådsleder/byrådsleder om hvordan uttalelsesretten skal praktiseres.

Når det gjelder spørsmålet om hvem som skal innhente uttalelse fra kommunedirektøren, vil NKRF anbefale at dette gjøres av kontrollutvalgets sekretariat.

Oslo, 20. januar 2021

Norges Kommunerevisorforbund

Rune Tokle
daglig leder

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat
IKS (VETAKS) Vestfold
v/ Helga Raudsandmoen

Deres ref	Vår ref	Dato
	20/2882-2	11. juni 2020

Svar på spørsmål om tolkningen av kommuneloven § 23-5

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 18. mai 2020 vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5 andre setning. Dere spør om bestemmelsen innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg om kontrollutvalgets rapporteringer til kommunestyret etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 3, 4 og 5, eller om kommunedirektøren kun skal gis en slik uttalelsesrett i forbindelse med rapporteringer om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

Departementet vil vise til at det framgår av § 23-5 at

> *Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.*

En naturlig språklig forståelse av ordlyden i § 23-5 andre setning er at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler enhver sak som skal oversendes til kommunestyret. Isolert sett synes bestemmelsen dermed å legge opp til at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i alle saker der kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret, uavhengig av hva saken dreier seg om.

Dersom man ser bestemmelsen i sammenheng med første setning, kan man forstå den som at kommunedirektørens uttalelsesrett er begrenset til saker der kontrollutvalget skal rapportere om "resultatene av sitt arbeid". Formuleringen "sitt arbeid" er ikke begrenset til forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. En slik forståelse av ordlyden utelukker derfor

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8112 Dep	Akerveg 59	22 24 90 90	Kommuneavdelingen	Signe Beehmann

heller ikke at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i forbindelse med andre typer rapporteringer til kommunestyret.

Forarbeidene til bestemmelsen er ikke helt tydelige på hvilke typer saker som skal forelegges kommunedirektøren. Som dere påpeker i brevet, framgår det av merknaden til bestemmelsen i Prop. 46 L (2017–2018) at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder "gjennomførte kontroller". At forarbeidene bruker formuleringen "gjennomførte kontroller" kan indikere at det kun er i forbindelse med rapporteringer om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller at plikten til å forelegge saken for kommunedirektøren inntrer.

Departementet mener likevel at man ikke bør legge for mye vekt på formuleringen "gjennomførte kontroller". Etter ordlyden til bestemmelsen skal kommunedirektøren få uttalelsesrett i saker som "skal" oversendes til kommunestyret. Saker som "skal" oversendes til kommunestyret vil naturligvis omfatte saker som etter lov eller forskrift skal oversendes. Videre kan det også tenkes tilfeller der det ikke følger av lov eller forskrift at sakene skal oversendes, men der sakene etter omstendighetene likevel skal oversendes. Dette kan for eksempel være en sak hvor kommunestyret eksplisitt har bedt kontrollutvalget om at saken skal oversendes til kommunestyret. Et annet eksempel kan være hvor kontrollutvalget selv bestemmer at saken skal oversendes. Også i disse tilfellene vil hensynet som ligger til grunn for kommunedirektørens uttalelsesrett gjøre seg gjeldende.

Departementet kan derfor ikke se at forarbeidene samlet sett gir tilstrekkelige holdepunkter for å begrense kommunedirektørens uttalelsesrett til kun å gjelde i forbindelse med rapporteringer om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Dersom det var lovgivers intensjon å begrense kommunedirektørens uttalelsesrett på denne måten, er det nærliggende at dette ville kommet klarere fram av både ordlyden og forarbeidene til bestemmelsen.

Departementet vil også vise til at bestemmelsen i § 23-5 andre setning er en ren videreføring av kommuneloven av 1992 § 77 nr. 6 andre setning, se merknaden til bestemmelsen i Prop. 46 L (2017–2018). Forarbeidene og tolkningsuttalelsene til § 77 nr. 6 er dermed også relevante for forståelsen av § 23-5. I merknaden til § 77 nr. 6 i Ot. prp. nr. 70 (2002 – 2003) står det at

> "I annen setning er tatt inn en ny bestemmelse om at *enhver sak* som kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret eller fylkestinget skal forelegges administrasjonssjefen til uttalelse. Etter forvaltningsloven § 17 første setning skal en sak være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. (...) Bestemmelsen i nr. 6 annen setning innebærer at administrasjonssjefen skal gjøres kjent med og ha rett til å uttale seg til *alle de saker* som kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret eller fylkestinget." (våre kursiveringer)

I en tolkningsuttalelse fra 2010 (10/9262-ERA) la departementet til grunn at plikten til å forelegge saker for kommunedirektøren etter § 77 nr. 6 andre setning i hvert fall omfattet de sakene som kontrollutvalget skulle rapportere til kommunestyret etter den tidligere kontrollutvalgsforskriften. Denne forskriften er nå erstattet av forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Departementet legger etter dette til grunn at § 23-5 andre setning innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg om de sakene som kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret etter forskriften §§ 3, 4 og 5.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Signe Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Helga Raudsandmoen

Deres ref	Vår ref	Dato
	20/2882-4	26. juni 2020

Svar på tilleggsspørsmål – tolkningen av kommuneloven § 23-5

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til e-post 12. juni 2020 og tidligere korrespondanse vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5 andre setning. I e-posten spør du om kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg om saker som skal oversendes kommunestyret selv om det ikke følger av lov eller forskrift at saken skal oversendes. Dette kan for eksempel være aktuelt i tilfeller der kommunestyret eksplisitt har bedt kontrollutvalget om at saken skal oversendes, eller der kontrollutvalget selv har bestemt at saken skal oversendes.

Når det gjelder saker som etter lov eller forskrift ikke skal oversendes til kommunestyret, legger departementet til grunn at spørsmålet om kommunedirektøren skal gis uttalelsesrett, vil avhenge av innholdet i saken. Departementet viser til at bestemmelsen i § 23-5 andre setning må ses i sammenheng med det alminnelige prinsippet om at en sak skal være så godt opplyst som mulig før et vedtak treffes. Når man vurderer om kommunedirektøren skal gis uttalelsesrett, må man derfor se hen til om en uttalelse fra kommunedirektøren kan bidra til å opplyse saken før den skal oversendes til kommunestyret.

Hvis saken inneholder opplysninger om resultater av kontrollutvalgets arbeid, legger departementet til grunn at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg om saken. Dette gjelder uavhengig av om det følger av forskriften at saken skal oversendes til kommunestyret eller ikke. Departementet viser til våre tidligere uttalelser i sak 10/9262-ERA. I denne saken var spørsmålet om en årsrapport som primært handlet om kontrollutvalgets arbeid i kalenderåret, og ikke om forhold i kommunalforvaltningen, skulle forelegges kommunedirektøren etter den tilsvarende bestemmelsen i kommuneloven 1992 § 77 nr. 6. Den tidligere kontrollutvalgsforskriften fastsatte ingen plikt for kontrollutvalget til å avgi en slik

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8112 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90		Signe Beehmann

rapport. I denne saken antok departementet at spørsmålet om kommunedirektøren skulle gis uttalelsesrett, ville avhenge av årsrapportens innhold. Videre la departementet til grunn at en rapport som inneholder resultater av kontrollutvalgets arbeid, skulle forelegges kommunedirektøren for uttalelse, uavhengig av om kontrollutvalget hadde plikt til å oversende en slik rapport til kommunestyret. Departementet legger til grunn at det samme vil gjelde etter dagens bestemmelse i § 23-5 andre setning, jf. første setning.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Signe Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	20/2919-3	4. august 2020

Svar på spørsmål om tolkningen av kommuneloven § 23-5

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 20. mai 2020 vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5 andre setning. I brevet spør dere om bestemmelsen innebærer at kommunedirektøren kun skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder gjennomførte kontroller, eller om han eller hun også skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder

- valg av revisjonsordning og revisor,
- valg av sekretariat for kontrollutvalget,
- budsjettforslag for kontroll og tilsyn, og/eller
- årsmeldinger for kontrollutvalget.

Dere spør også om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren etter bestemmelsen.

Departementet vil i det følgende besvare spørsmålene deres.

Hvilke saker kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i

Generelle kommentarer

Det framgår av kommuneloven § 23-5 at

> Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

En naturlig språklig forståelse av ordlyden i § 23-5 andre setning er at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler enhver sak som skal oversendes til kommunestyret. Isolert sett synes bestemmelsen dermed å legge opp til at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i alle saker der kontrollutvalget skal oversende saken til kommunestyret, uavhengig av hva saken dreier seg om.

Dersom man ser bestemmelsen i sammenheng med første setning, kan man forstå den som at kommunedirektørens uttalelsesrett er begrenset til saker der kontrollutvalget skal rapportere om "resultatene av sitt arbeid". Formuleringen "sitt arbeid" er ikke begrenset til gjennomførte kontroller. En slik forståelse av ordlyden utelukker derfor heller ikke at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i forbindelse med andre typer rapporteringer til kommunestyret.

Forarbeidene til bestemmelsen er ikke helt tydelige på hvilke typer saker som skal forelegges kommunedirektøren. Det framgår av merknaden til bestemmelsen i Prop. 46 L (2017–2018) side 405 at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder "gjennomførte kontroller". At forarbeidene bruker formuleringen "gjennomførte kontroller" kan indikere at det kun er i forbindelse med rapporteringer om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller at plikten til å forelegge saken for kommunedirektøren inntrer.

Departementet mener likevel at man ikke bør legge for mye vekt på at forarbeidene bruker formuleringen "gjennomførte kontroller". Etter ordlyden til bestemmelsen skal kommunedirektøren gis uttalelsesrett i saker som "skal" oversendes til kommunestyret. Saker som "skal" oversendes til kommunestyret vil naturligvis omfatte alle saker som etter § 23-5 første setning eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon skal oversendes. Etter forskriften har kontrollutvalget ikke bare plikt til å rapportere til kommunestyret om gjennomførte kontroller, men også om enkelte andre forhold. For eksempel følger det av forskriften § 3 at kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret dersom regnskapsrevisorens påpekninger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 ikke blir rettet eller fulgt opp.

Departementet kan ikke se at ordlyden og forarbeidene samlet sett gir tilstrekkelige holdepunkter for å fastslå at kommunedirektøren kun skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder gjennomførte kontroller. Dersom det var lovgivers intensjon å begrense kommunedirektørens uttalelsesrett på denne måten, er det nærliggende at dette ville kommet klarere fram av både ordlyden og forarbeidene til bestemmelsen.

Departementet vil også vise til at bestemmelsen i § 23-5 andre setning er en ren videreføring av kommuneloven av 1992 § 77 nr. 6 andre setning, se merknaden til bestemmelsen i Prop. 46 L (2017–2018) side 405. Forarbeidene og tolkningsuttalelsene til § 77 nr. 6 er dermed også relevante for forståelsen av § 23-5. I en tolkningsuttalelse fra 2010 (10/9262-ERA) la departementet til grunn at plikten til å forelegge saker for kommunedirektøren etter § 77 nr. 6 andre setning i hvert fall omfattet de sakene som kontrollutvalget skulle rapportere til

kommunestyret etter den tidligere kontrollutvalgsforskriften. Denne forskriften er nå erstattet av forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Departementet legger derfor til grunn at § 23-5 andre setning innebærer at kommunedirektøren iallfall skal gis anledning til å uttale seg i saker som etter § 23-5 første setning eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon skal oversendes til kommunestyret. Det vil si at kommunedirektøren iallfall skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder "resultatene" av kontrollutvalgets "arbeid", og i saker som etter forskriften §§ 3, 4 eller 5 skal oversendes.

Videre kan det også tenkes tilfeller der det ikke følger av lov eller forskrift at en sak skal oversendes til kommunestyret, men der saken likevel skal oversendes. Dette kan for eksempel være aktuelt der kommunestyret eksplisitt har bedt kontrollutvalget om at saken skal oversendes, eller der kontrollutvalget selv har bestemt at saken skal oversendes. Når det gjelder denne typen saker, legger departementet til grunn at spørsmålet om kommunedirektøren skal gis uttalelsesrett, vil avhenge av innholdet i saken. Departementet viser til at § 23-5 andre setning må ses i sammenheng med det alminnelige prinsippet om at en sak skal være så godt opplyst som mulig før et vedtak treffes. Man må derfor blant annet se hen til om en uttalelse fra kommunedirektøren kan bidra til å opplyse saken før kontrollutvalget skal behandle den.

Valg av revisjonsordning og revisor, og valg av sekretariat for kontrollutvalget

Det følger av § 24-1 tredje ledd at kommunestyrets vedtak om valg av revisjonsordning og revisor skal treffes etter innstilling fra kontrollutvalget. Videre følger det av § 23-7 sjette ledd at kommunestyrets vedtak om sekretariat for kontrollutvalget skal treffes etter innstilling fra kontrollutvalget. Bestemmelsene sier ikke noe om hvorvidt kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Som nevnt følger det av § 23-5 andre setning, jf. første setning, at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder "resultatene" av kontrollutvalgets "arbeid". Når kontrollutvalget avgir innstilling til kommunestyret om valg av revisjonsordning og revisor, eller om valg av sekretariat for kontrollutvalget, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av kontrollutvalgets arbeid. Dette tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Departementet vil vise til at både revisor og sekretariatet for kontrollutvalget skal være uavhengig av kommunens administrasjon. Dette skyldes at revisor har en viktig oppgave i å føre kontroll med administrasjonen. Videre har sekretariatet for kontrollutvalget en viktig oppgave i å forberede saker for kontrollutvalget, og i å påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt. At revisor og sekretariatet for kontrollutvalget skal være uavhengige av administrasjonen tilsier at kommunedirektøren ikke bør gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget skal behandle saker som gjelder valg av revisor og sekretariat. De

hensynene som begrunner at kommunedirektøren skal gis uttalelsesrett, vil etter departementets vurdering ikke gjøre seg gjeldende i denne typen saker.

Departementet er etter dette av den oppfatning at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder valg av revisor og revisjonsordning, og valg av sekretariat for kontrollutvalget.

Budsjettforslag for kontrollarbeidet
Det følger av forskriften § 2 at kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Når kontrollutvalget oversender forslag til budsjett for kontrollutvalget i kommunen, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av kontrollutvalgets arbeid, jf. § 23-5 første setning. Dette tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Kommunedirektøren har ansvar for det samlede budsjettet i kommunen. Det kan derfor argumenteres for at en uttalelse fra kommunedirektøren kan bidra til å opplyse saken før kontrollutvalget skal behandle den. På den andre siden vil departementet vise til at budsjettet for kontrollarbeidet har direkte betydning for omfanget av kontrollen med kommunens administrasjon. Departementet mener derfor at gode grunner tilsier at kommunedirektøren ikke bør gis anledning til å uttale seg i denne typen saker.

Departementet er etter dette av den oppfatning at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet.

Årsmeldinger for kontrollutvalget
Spørsmålet om kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg om årsmeldinger som skal oversendes til kommunestyret, vil etter departementets vurdering avhenge av årsmeldingens innhold. Dersom årsmeldingen inneholder opplysninger om resultater av kontrollutvalgets arbeid, legger departementet til grunn at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i saken, jf. § 23-5 første setning. Departementet viser til drøftelsene over og våre tidligere vurderinger i sak 10/9262-ERA.

Hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren
Når det gjelder spørsmålet om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren etter § 23-5 andre setning, vil departementet vise til at bestemmelsen bare fastslår at kommunedirektøren skal "gis anledning" til å uttale seg. Bestemmelsen sier ikke noe om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren. Departementet legger derfor til grunn at det er opp til kontrollutvalget i den enkelte kommune å avgjøre hvordan dette skal gjøres. En praktisk løsning kan være at sekretariatet for kontrollutvalget forelegger saken for kommunedirektøren som en del av sin saksforberedelse, jf. forskriften § 7.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Signe Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	20/2919-5	15. oktober 2020

Svar på oppfølgingsspørsmål vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 2. september 2020 og tidligere korrespondanse vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5. I brevet viser dere til at departementet i brev 4. august 2020 har lagt til grunn at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet. I brevet viste departementet blant annet til at budsjettet for kontrollarbeidet har direkte betydning for omfanget av kontrollen med kommunens administrasjon, og at gode grunner derfor tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker. Dere spør om det betyr at kommunedirektøren heller ikke skal gis anledning til å endre eller redusere budsjettforslaget til kontrollutvalget før det skal behandles i formannskapet.

Departementet vil vise til at § 23-5 andre punktum regulerer i hvilke tilfeller kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg *før* kontrollutvalget behandler en sak. Når saker *etter* kontrollutvalgets behandling skal oversendes til kommunestyret, vil kommunedirektørens rolle være å ekspedere saken videre til behandling der. Det framgår av merknaden til § 23-5 andre punktum i Prop. 46 L (2017–2018) at kommunedirektøren kan gi supplerende opplysninger i forbindelse med at saken oversendes til kommunestyret, jf. prinsippet om at saken skal være så godt opplyst som mulig. Kommunedirektøren kan imidlertid ikke endre saksframstillingen til kontrollutvalget.

Departementet legger derfor til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet.

Kontrollutvalgets budsjettforslag skal følge formannskapets innstilling til årsbudsjettet etter § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
avdelingsdirektør

Signe Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
02.02.2021	21/097	417– 5.3

SAK 06/21

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
09.02.2021

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Inndyr 02. februar 2021

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget